

EVANGELISKA
FRIKYRKAN

GRUNDDOKUMENT FÖR EVANGELISKA FRIKYRKANS
INTERNATIONELLA ARBETE

FASTSTÄLLT VID KONGRESS 2024

INN

4 – Inledning

4 – Grunddokumentets ställning och funktion

4 – Missionens utgångspunkter och utmaningar – varför vi bedriver mission

4 – Teologisk grund

4 – Gud som utgångspunkten för all mission

5 – Korset och uppståndelsen är i centrum

5 – Missionens Gud har en församling

5 – Alla folk är kallade att bli Jesu lärjungar

6 – Missionen är ledd av Anden

6 – Evangelium gäller allt skapat

6 – Det är Gud som all ära ska ha

6 – Vår identitet och historia

VEHÅLL

- 7 – Omvärldsanalys
- 7 – Politisk instabilitet och minskat demokratiskt utrymme
- 7 – Ekonomiska utmaningar
- 7 – Ökad fattigdom och ökad ojämlikhet
- 8 – Klimat och miljö
- 8 – Globalisering
- 8 – Digitalisering
- 8 – Migration, flyktingskap och människohandel
- 9 – Existentiell hälsa
- 9 – Polarisering
- 9 – Religion
- 9 – Kyrka och mission i en förändrad värld
- 10 – Vår roll i Guds mission –
Vad vi gör och hur vi gör det**
- 10 – Arbetets grunddrag
- 10 – Grunda
- 10 – Träna
- 10 – Tjäna
- 11 – Arbetets tematik
- 12 – Kännetecken och
förhållningsätt
- 12 – Pionjäranda och
gränsöverskridande
- 12 – Partnerskap och samverkan
- 12 – Helhetssyn
- 13 – Rättighetsbaserat arbetssätt
- 13 – Kulturförståelse och
kontextualisering
- 13 – Sändande
- 14 – Avslutning**

Inledning¹

Evangeliska Frikyrkan (EFK) utgörs av självständiga och ömsesidigt beroende församlingar som står tillsammans i gemenskap och mission. Beslut i trossamfundets gemenskap uttrycker församlingarnas gemensamma vilja. EFKs vision är: *Växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen.* EFK som församlings- och missionsrörelse bedriver en omfattande verksamhet. Tillsammans stöttar vi varandra och uppmuntrar nya missionsinitiativ, samtidigt som vi tar ett kollektivt ansvar för EFKs gemensamma åtaganden.

Grunddokumentet uttrycker EFKs vilja att verka för Gudsrikets genombrott här på jorden genom att grunda församlingar, träna ledare och tjäna i samhället. Detta sker tillsammans med de olika samarbetskyrkor och andra partner med vilka vi är förbundna i ett globalt missionsnätverk.

Grunddokumentets ställning och funktion

I detta arbete behövs Andens ledning, både i stunden och i en noggrann, tydlig planering. Det gäller såväl den enskilda församlingen som EFKs organisation. EFKs kongress anger riktning genom *Evangeliska Frikyrkans tro och självförståelse¹* samt genom detta dokument.

Syftet med detta grunddokument är:

- ◇ Att klargöra de grundläggande övertygelser och principer som ska styra vår internationella mission.
- ◇ Att ange övergripande missionella vägval och förhållningssätt.

Dokumentet ger uttryck för församlingsrörelsens och EFKs organisations gemensamma syn på internationell mission.² Då vi söker ömsesidighet i relationerna mellan organisation, samarbetspartner och församlingar måste denna samsyn få genomslag i vårt sätt att tänka och arbeta. Grunddokumentet ska vara ett stöd för den enskilda församlingens styrelse och missionsråd, samt tydliggöra EFKs uppgift, roll

och självförståelse för det pågående samarbetet och samtalet med våra samarbetskyrkor och partner. Det är en viktig utgångspunkt för gemensam dialog.

Grunddokumentet är också vägledande för Internationella programmets fortlöpande strategiarbete, med fokus på följande områden: Församlingsbyggande, Barns rättigheter, Hållbar försörjning och Mot människohandel. Detta sker bland annat genom strategisk planering, verksamhetsplaner och därtill hörande budgetarbete.

På följande sidor ges en beskrivning av missionens utgångspunkter och utmaningar utifrån teologi, historia och omvärldsanalys. Därefter tar dokumentet upp det konkreta arbetets utformning, genom grunddrag, tematik, kännetecken och förhållningssätt.

Missionens utgångspunkter och utmaningar – varför vi bedriver mission

Teologisk grund

”Kyrkan lever av mission som elden av att brinna.” Detta citat från teologen Emil Brunner antyder att mission är en del av den kristna kyrkans och därmed varje lokal församlings identitet och uppgift. I detta avsnitt vill vi teckna den bibelteologiska grunden för missionen och lyfta fram de aspekter vi ser som bärande element.

Gud som utgångspunkten för all mission

Med mission avser vi i detta dokument den kallelse och det uppdrag Gud har gett den kristna kyrkan och den lokala församlingen att manifesteras och förkunna de goda nyheterna om Guds rike, evangeliet om Jesus Kristus, i hela världen. Missionen har sitt ursprung i Gud och börjar och slutar i Gud. Redan innan syndafallet gav Gud människan en ”mission”; uppdraget att vårda och förvalta hans skapelse. Den bibliska frälsningshistorien som sedan följde

med utväljandet av Abraham som blir ett folk, Israel, som leds till befrielse och ingår i förbund med Gud, utgör grundberättelsen om hur Gud agerar i en fallen värld. Frälsningshistorien som får sitt crescendo i Jesus Kristus, visar hur Gud handlar för att nå slutmålet: en upprättad värld där Gud blir förhärligad. Detta Guds handlade kan beskrivas som en rörelse av mission i världen, Guds mission, ”Missio Dei”.

Drivkraften för denna mission kan förklaras utifrån Guds treeniga väsen. I treenigheten är en ömsesidig kärlek verksam. Det var utifrån den kärleken som Gud skapade och det är ut ur den kärleken som Guds mission är verksam och fullkomnas. Församlingen är indragen i Guds mission och i Jesu uppdrag i den här världen: ”Som Fadern har sänt mig till världen, sänder jag er till världen” (Joh 17:18, 20:21). På det sättet dras vi in i Guds rörelse, Guds mission, och sänds utifrån samma sändning som sker inom treenigheten.

Korset och uppståndelsen är i centrum

Guds mission har sitt centrum i Jesus Kristus, vilket beskrivs tydligt i Filippobrevet 2:6-11. I Jesus Kristus blev Gud människa och kom för att tjäna, lida och dö för att därigenom försona världen med sig själv. Hans uppståndelse bekräftar den fullbordade försoningen och segern över döden. Utifrån Kristus upphöjda position kallas nu alla människor till omvändelse och försoning med Gud. En omistlig del av missionsuppdraget är tron på Jesus Kristus som den enda vägen till Gud och den som fullt ut och slutligt uppenbarar vem Gud är (Joh 1:18, Apg 4:12). En dag kommer alla knäna att böjas för Kristus; allt skapat ska underordna sig honom och Kristus ska sammanfatta allt och Gud blir allt i alla (Ef 1:10, 1 Kor 15:28). I väntan och hoppet på den dagen pågår missionen.

Missionens Gud har en församling

Utifrån vår förståelse av vem Gud är förstår vi också vårt uppdrag, att vara sänd som vittne till en brusten värld. Denna sändning, eller mission, är alltså en grundläggande dimension i den lokala församlingens och hela kyrkans identitet och

existens, och därmed inget som kan väljas bort. Missionen har sin grund i församlingens inre liv där församlingen i all sin ofullkomlighet och brustenheter är kallad att återspegla Guds kärlek och på så sätt dra människor till sig. Mission utgörs även av kyrkans rörelse utåt att i ord och gärning vittna om Guds rike. Guds församling har egentligen inte en mission, utan det är missionens Gud som har en församling, som är kallad till Jesus men också sänd ut i världen för att tjäna Gud och verka för hans rikes förverkligande.

Mission är en del av den kristna efterföljelsen. Den troende kallas att följa Jesus Kristus, att tjäna honom genom att bli lik honom och det liv som han själv förkroppsligade när han vandrade på jorden. Den uppståndne Kristus som övervunnit döden sände ut sina lärjungar för att de själva skulle ”göra lärjungar” i ljuset av att Jesus Kristus nu har all makt i himlen och på jorden (Matt 28:16-20). Därför är var och en som följer Kristus kallad till ett missionellt lärjungaliv där Kristus herravälde blir synligt genom Andens kraft i liv, ord och handling.

Alla folk är kallade att bli Jesu lärjungar

Kallelsen till att bli Jesu lärjungar gäller alla folk (Matt 28:19). Grunden är att Gud i Kristus har rivit murar (Ef 2:13-19) och inbjuder alla människor till sig (Apg 10:34-36). I lydnad och trohet mot evangeliet kallas församlingen att fortsätta korsa geografiska, religiösa och kulturella gränser, ta initiativ till pionjärbete och grunda nya församlingar bland dem som ännu inte hört. Missionsuppdraget förverkligas på det sättet både i den egna närmiljön och i helt andra kulturmiljöer, ”intill jordens yttersta gräns” (Apg 1:8), så att det över hela världen växer fram församlingar som är djupt rotade i Kristus och i närkontakt med sin egen kultur. Kallelsen omfattar människor från alla typer av grupper och kulturer, även dem som andra blundar för och som inte anses prioriterade, de minst sedda, minst nådda. Tillgången till evangeliets förvandlande kraft är i grunden en rättvisefråga.

Missionen är ledd av Anden

Vi tror att Andens verk i och genom församlingen är ett uttryck för det Gud vill göra i världen

(Ef 1:13-14, 2 Kor 1:22). Anden leder både den enskilde kristne och församlingen ut i Gudsrikets tjänst. Andens gåvor ges också som en utrustning för mission. Det kan ses i såväl Jesu liv och tjänst som i Apostlagärningarnas beskrivning av den tidiga kyrkan. Andens ledning i missionsuppdraget är alltid i harmoni med Guds ord men kan ändå ibland vara överraskande, såsom den var för Paulus när han hindrades i sina planer och leddes in i nuvarande Europa (Apg 16). I uppdraget att vända människor "från mörkret till ljuset och från Satans makt till Gud" (Apg 26:18) är vi helt beroende av Guds Ande. Det är bara genom Andens verk som en genuin omvändelse och befrielse från det ondas makt kan ske.

Evangelium gäller hela skapelsen

De välkända orden i Johannes 3:16 säger att "så älskade Gud världen ('kosmos' enligt grundtexten) att han sände sin egen son." Guds kärlek omfamnar därför hela människan och hela skapelsen. Vi läser och ser att Jesus sände sina lärjungar att predika evangeliet om Guds rike för "allt skapat" (Mark 16:15). Löftet står fast att skapelsen ska befrias när människan når sin fulla befrielse i Kristus (Rom 8:20-21).

Mission innebär därför att se Guds rike genom Jesus Kristus ta gestalt i alla dimensioner; hos enskilda individer liksom i gemenskaper, miljöer och kulturer. Detta sker genom att församlingen i missionen möter människors andliga, sociala och materiella behov och verkar för förändringar i samhälle och miljö. I våra ögon är de andliga och de sociala aspekterna av missionens insatser likvärdiga (fullvärdiga) manifestationer av evangeliet. Detta helhetsperspektiv kan benämnas *Missio Integral*, fullkornsevangelium.

I GT var profeterna de som urskilde Guds röst för sin tid och sitt samhälle, och på så vis uppmanade till omvändelse. Denna omvändelse handlade många gånger om att upphöra med förtryck och leva ut rättfärdighet och rättvisa (Jer 22:3, Sak 7:10, Amos 5:24). I NT nås människan av Guds rikets kallelse genom Jesus vars programförklaring om riket bland annat ges i Lukas 4:18-19 som "ett glädjebud för de

fattiga, befrielse för de fångna, syn för del blinda och frihet för de förtryckta". Fred, rättvisa och upprättade liv kan därför förstås som en föraning av Guds fullbordade rike (Upp 21:1-5, 26-27, Rom 13:11-13).

Det är Gud som all ära ska ha

Missionens yttersta syfte är att Guds rike ska bli synligt, att Gud ska bli förhårligad och att Herren Jesus ska bli känd och ärad bland människor såsom den han är. Det sker inte minst genom att människor befrias från ondskans makt och upprättar en konkret social gemenskap, som vittnar om Guds rike och visar på Kristus. Detta "budskap om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk" och först därefter "skall slutet komma" (Matt 24:14).

Vår identitet och historia

EFK bildades den 1 januari 1997 under namnet Nybygget – kristen samverkan efter en process där först Helgelseförbundet (HF), med början 1887, och Fri baptistsamfundet (FB), med början 1872, gick samman 1993 och bildade HF/FB. Därefter gick Örebromissionen (ÖM), med början 1891, samman med HF/ FB efter beslut i oktober 1996. Några år senare (2002) fastställdes namnet till Evangeliska Frikyrkan (EFK). HF och ÖM var från början sällskap för inre och yttre mission och blev först senare församlingsrörelser och samfund. Internationell mission fanns därför som en väsentlig del av modersamfundens DNA. Denna bakgrund innebär att EFK har ett brett arv att förvalta, med rötter i baptism, helgelseörelse och pingstväckelse. Arvet påverkar vår syn på till exempel lärjungaskap, församlingsliv och internationell mission. Med inspiration från historien vill vi förvalta arvet genom att tjäna Gud här och nu, i trohet mot Kristus och med inlevelse i vår tids situation. Utifrån varifrån vi kommer vet vi vart vi är på väg.

Diakonalt arbete³ och evangelisation var tidigt en del av vittnesbördet. Avkoloniseringen och den missionsteologiska utvecklingen ledde till framväxten av självständiga samlarbetskyrkor från mitten av 1900-talet. Detta förändrade samfundens roll. Kongressen

för världsevangelisation i Lausanne 1974 påverkade i hög grad modersamfunden. Lausannedeklarationen antogs efter hand av dessa och kom att utgöra en grund för deras internationella arbete. Temat från Lausanne, Hela evangeliet till hela människan i hela världen, beskriver i koncentrat samtliga modersamfunds syn på relationen mellan församlingsinriktat och diakonalt missionsarbete. Den helhetssynen tillsammans med möjligheten att erhålla medel från Sida för socialt biståndsarbete, ökade de internationella diakonala insatserna inom modersamfunden.

När ett gemensamt samfund bildades 1997 formulerades en ideologisk grund för det internationella arbetet och några grundläggande principer: pionjär inriktning, helhetssyn, samarbete och ömsesidighet. Dessa gäller fortfarande och återspeglas i detta dokument.

Vid bildandet beskrevs även organisationens roll i relation till församlingarna när det gäller mission, utöver att bidra med strategi och planering, samordning, uppbyggnad av kompetens, internationella kontakter och anställningar av missionärer: ”Syftet med Nybyggets internationella arbete kan beskrivas på följande sätt: Nybygget vill vara en rörelse som hjälper församlingar att fullborda missionsuppdraget att nå alla folk, genom att motivera, utrusta och understödja kristna i alla åldrar.”⁴

Det vi har gjort, de ställningstaganden vi har tagit och de värderingar som har formats i vårt internationella missionsarbete vägleder oss i den fortsatta förståelsen och utförandet av internationell mission.

Omvärldsanalys

Hur vi gestaltar och låter vår teologi ta form i praktisk handling tar avstamp i våra erfarenheter men också i vår omvärldsanalys. Vi lever och arbetar i en komplex och föränderlig värld. Därför behöver en missionsrörelse ständigt utvärdera sitt arbete. Det sker kontinuerligt tillsammans med samarbetskyrkor och samarbetspartner lokalt. Här följer emellertid en mer övergripande

omvärldsanalys som beskriver några dominerande trender.

Politisk instabilitet och minskat demokratiskt utrymme

Världen har gått i en mer instabil riktning. Rysslands invasion av Ukraina liksom fortsatt oro och krig i Mellanöstern, har gjort det allmänna säkerhetsläget oförutsägbart. Som en konsekvens valde Sverige att gå med i försvarsalliansen NATO. Säkerhetsläget påverkas också fortsatt av olika terrorgrupper. Den delikata balansen mellan stormakter som Kina, USA och Ryssland har rubbats, samtidigt som deras geopolitiska och ekonomiska intressen har stor påverkan på det globala Syd⁵. De politiska allianserna är kopplade till ekonomiska intressen, snarare än att vara ideologiskt drivna. Det har även skett en förskjutning från demokratisering mot mer auktoritära maktanspråk,⁶ vilket ytterligare förstärker osäkerheten i världen och även hotar civilsamhällets möjligheter att verka fritt.

Ekonomiska utmaningar

Den politiska osäkerheten påverkar även världsekonomin. Konflikterna ger en osäker tillgång på livsmedel globalt med ökade världsmarknadspriser som följd. Globalt har ekonomin präglats av flera handelsstrider där protektionism blir en allt tydligare faktor. Samtidigt isoleras de fattiga nationerna i sin strävan att komma in på världsmarknaden. Den tydliga trenden fram till 2020 var att fattigdomen minskade, bland annat genom en växande medelklass.⁷ Sedan 2020 har dock andelen fattiga ökat och klyftan mellan fattiga och rika har fortsatt att växa under åren efter covidpandemin och den ekonomiska tillbakagången i världen.⁸

Ökad fattigdom och ökad ojämlikhet

Idag lever över 700 miljoner människor i extrem fattigdom, det vill säga med mindre än 2,15 dollar om dagen. Mer än 800 miljoner människor går till sängs hungriga varje kväll.⁹ Hårdast drabbar fattigdomen kvinnor och barn; de extremt fattiga utgörs till 70 procent av kvinnor. Fattigdom är också det främsta skälet till att miljoner barn växer upp på barnhem, trots att forskning visar att barn generellt mår bättre av att växa upp i en

trygg familj. Med rätt stöd skulle fler föräldrar, eller andra vuxna med familjehem, kunna ge barn den trygghet de behöver. Den ökande klyftan mellan fattiga och rika är inte bara materiell – den skär också som en skiljelinje mellan dem som har möjlighet att skaffa sig kunskap och dem som inte har tillgång till utbildning, samt mellan dem som har makt och dem som har begränsade möjligheter att påverka sin egen livssituation. Ett av fem barn i världen har inte tillgång till utbildning.¹⁰ Påtagligt är också att den ojämna fördelningen av hälsovård, vaccin och medicin befäster människors utsatthet.

Klimat och miljö

Ytterligare en utmaning är den pågående miljö- och klimatkrisen som direkt påverkar våra samarbetskyrkor och samarbetspartner. Klimatförändringarna har gjort jordbruk mer oförutsägbart med ökad frekvens av oväntade väderhändelser och naturkatastrofer. Det bidrar ytterligare till orättvisor och fattigdom då de redan mest utsatta drabbas hårdast. FN har i skarpa ordalag påpekat behovet av politisk handlingskraft i en situation där flera viktiga parametrar går i fel riktning. Den globala uppvärmningen kommer att innebära att vissa platser blir obebodliga. Klimatkrisen är dock inte bara en materiell och fysisk utmaning utan även existentiell och andlig, då livsvillkoren ändras och förståelsen av världen ruckas.

Globalisering och urbanisering

Globaliseringen har fortsatt att påverka samhället inom ekonomi, handel, transporter, kultur, digitalisering med mera. Vi är alltmer beroende av varandra. Det har även inneburit ökat internationellt samarbete, till exempel de Globala målen (Agenda 2030) och Parisavtalet. Samtidigt har globalisering ökat miljöpåverkan och gynnat multinationella företag på bekostnad av småbrukare och lokala företag. Det har skapat en motreaktion som gör att det, parallellt med globaliseringen, finns en annan rörelse som driver mot mer lokalisering och ett stärkande av nationalstaten. Kopplat till globalisering sker också en fortsatt urbanisering, vilket påverkar människors sociala sammanhang och försörjning.

Digitalisering

Den digitala utvecklingen har inneburit stora förändringar när det gäller informationsutbyte men den har mer långtgående konsekvenser än så. Det digitala skiftet har även påverkat samhällsutvecklingen. Å ena sidan har det gett tidigare isolerade grupper och samhällen tillgång till kunskap från hela världen. Å andra sidan ökar klyftan mellan de vars kultur, infrastruktur och administration bygger på en digitalt läskunnig befolkning och de samhällen som i större utsträckning lever utan dessa tekniker. I flera av de länder där vi arbetar är den digitala utvecklingen mycket svag. Introduktionen av AI och alltmer förfinade redskap i relation till detta är en stor och brännande fråga. Texters ursprung och bilders sanningsvärde blir alltmer svårtolkade. Allt fler människor, inte minst barn och unga, har idag internet och dess plattformar som en slags primär kultur. Det omdefinierar relationer och det krävs nya metoder för att möta människors andliga och sociala behov.

Migration, flyktingskap och människohandel

Tydligt sammankopplat med globaliseringen är migration, flyktingskap och människohandel. Globaliseringen har gjort migration enklare i relation till arbete och studier men har även givit nya förutsättningar för de som av nödvändighet flyr sin situation. Migranter och flyktingar rör sig på grund av fattigdom, konflikter och förtryck. Antalet flyktingar i världen har under 2020-talet ökat till 110 miljoner, varav 43 miljoner är barn. De är ofta mycket utsatta och sårbara. Deras existens utgör ofta en källa till konflikt inte minst gentemot nationalstaters intressen. I hög grad bärs ansvaret för flyktingmottagande av fattiga och utsatta länder. Mycket tyder på att flyktingströmmarna kommer att öka, på grund av klimatförändringar men även politiska kriser.

45 miljoner människor är utsatta för människohandel, varav 12 procent är barn och ungdomar.¹² Här finns människor som utnyttjas av tillverknings- och tjänsteföretag men även de som utnyttjas i sexhandel och prostitution eller blir bortgifta under tvång, varav många i tidig ålder. De berövas sina rättigheter och värdighet i andra människors jakt på pengar, tillfredställelse

och makt, pådrivna av marknadens krav på billiga produkter. Kvinnor och flickor är särskilt utsatta. Det mänskliga lidandet och förnedringen påverkar människan på djupet, och att återupprätta människor till ett värdigt liv kräver enorma insatser.

Existentiell hälsa

Flera av dessa frågeställningar tas upp av FN i de Globala målen (Agenda 2030). Här adresseras förutom miljö, migration och fattigdom även frågeställningen om existentiell och psykisk hälsa, som inte minst berör barn och unga. Det moderna samhället har förändrat människors förhållande till sin egen existens; att möta sina existentiella behov är idag inte längre en självklarhet. Världshälsoorganisationen WHO har beskrivit den psykiska ohälsan som en tyst epidemi. Detta är inte en fråga som bara relaterar till Väst utan är en global frågeställning.

Polarisering

Vår tid präglas av en ökad polarisering på en rad områden. Här finns spänningen mellan stad och land men även kring förhållningsätt när det gäller ekonomi, politik och värderingar. En aspekt är att nationell identitet och etnisk tillhörighet fått större betydelse. Det kan delvis ses som ett sökande efter identitet i en alltmer fragmenterad värld men också som en reaktion på globaliseringen och dess konsekvenser. När den nationella eller etniska identiteten sammankopplas med politiska, ekonomiska eller religiösa intressen kan den bidra till konflikter inom och mellan länder och folk. Fredliga lösningar försvåras.

Religion

Världen är i hög utsträckning präglad av religion men det finns motstridiga signaler. Å ena sidan har det moderna samhället främjat sekularisering och en syn på religion som en subjektiv värdering hemmahörande i den privata sfären. Å andra sidan kan man se att religion spelar en mer avgörande roll, inte minst politiskt. Ökad migration har lett till ett mer mångreligiöst samhälle. Religionsmöten med dess särskilda frågeställningar är idag en realitet även i de länder som präglats av en kristen majoritet. Samtidigt har religiöst förtryck ökat och religionsfriheten hotas i många länder. Det

är också tydligt att flera av världsreligionerna är missionerande. Islam har en tydlig tillväxt i Afrika, Asien och Europa. Buddhism och hinduism sprids utanför sina kärnområden.

Kyrka och mission i en förändrad värld

Tydligt är att den globala kyrkan förändrats sedan 1900-talet. Idag har kyrkan sin tyngdpunkt i det globala Syd, som nu utgör 67 procent av den samlade kristenheten.¹³ Pingstkyrkor och karismatiskt präglade kyrkor tenderar att växa snabbast. Utvecklingen innebär att kyrkor i Syd nu har en starkare förmåga att bära och forma sitt eget liv samt vara aktörer i internationell mission. Samtidigt fortsätter väst/nord att påverka agendan genom sina ekonomiska förutsättningar. Globaliseringen spelar roll även för kyrkan, inte minst på musikens område. Om teologi förr spreds via böcker så sker detta i dag även i stor utsträckning via lätttexter. Den globala kyrkan är mångfacetterad och teologiskt bryts olika strömningar mot varandra även inom kyrkor och rörelser som beskriver sig som evangelikal. Arbetssätt och förhållningsätt omprövas. Vi behöver i detta se en fördjupad ömsesidighet där vi i ett gemensamt utbyte hittar vägar för mission nationellt och globalt. Kyrkan i väst behöver välkomna nya missionsinitiativ och uttryck i Europa. Med gemensamma krafter kan vi göra skillnad utifrån våra olika gåvor och förutsättningar. Om uppdraget är att göra alla folk till lärjungar står kyrkan fortfarande inför betydande utmaningar. 85 procent av världens hinduer, muslimer och buddister har inte någon kristen i sin närhet.¹⁴ En rad folkgrupper har ännu inte berörts av evangeliet, och bland dem hör många också till de mest utsatta. Tillsammans med de sociala utmaningar som beskrivs ovan visar det på det fortsatta behovet av kyrkans aktiva mission.

Den svenska kristenheten följer de tydliga europeiska trenderna med en åldrande kyrka: den minskar i antal och inflytande. Det påverkar även vår förmåga som missionspartner. Det är tydligt att engagemanget för internationell mission minskat och att sekulariseringen i kyrkan påverkat medlemmars förhållningsätt till kyrkan i stort. Unga ser inte med självklarhet kopplingen mellan

ett aktivt internationellt engagemang och kyrkans mission.¹⁵ En sviktande ekonomisk bas innebär att insatser exempelvis behöver finansieras genom företagande eller anställning i lokala företag. Samtidigt har andelen troende med bakgrund i andra länder ökat, och de bidrar med viktiga insatser i Sverige och även för sina hemländer. Fler missionärer från Syd etablerar sig i Sverige och gör en viktig insats för Guds rike. Av yttersta vikt är att kyrkan fortsatt ser det centrala i att vårt uppdrag gäller hela världen och tar sig an den utmaningen utifrån rådande förutsättningar.

Vår roll i Guds mission – Vad vi gör och hur vi gör det

Guds mission syftar till en upprättad och förvandlad värld, präglad av Guds rike. Denna mission får vi vara delaktiga i; vårt uppdrag är att bära vittnesbörd om det vi sett och hört och låta det ta sig uttryck i liv och handling i den värld vi lever i, såsom den beskrivs i vår omvärldsanalys. Vår teologiska förståelse och vår historia ger oss motivation, inspiration, utgångspunkter och riktning. Helhetssynen på uppdraget kan beskrivas utifrån tre samverkande perspektiv och ledord: *Grunda, Träna, Tjäna*.

Arbetets grundperspektiv

Grunda

EFK står i en baptistisk väckelsetradition med dess betoning av omvändelse och troendeförsamlingens princip¹⁶. Evangelisation är grundläggande, det vill säga ”att sprida de goda nyheterna om att Jesus Kristus dog för våra synder och uppstod igen, för att som Herre erbjuda syndernas förlåtelse och Andens frigörande gåva till alla som omvänder sig och tror”¹⁷. Vi tror att församlingen, bestående av lärjungar, är central för den uppgiften och grundandet av nya församlingar en naturlig frukt och konsekvens. Vi håller fast vid att evangelisation och omvändelsens nödvändighet är en omistlig del av vårt missionsuppdrag. För att skapa förutsättningar för fördjupad

tro och ett fortsatt vittnesbörd om Jesus i det lokala sammanhanget är det nödvändigt att grunda nya församlingar. Församlingen behövs för ett formande lärjungaskap men är också en viktig aktör för att utmana orättfärdiga samhällsstrukturer.

Träna

För att vittnesbördet ska bli hållbart och få fäste i våra liv behöver vi formas och tränas. EFK har en lång tradition av att utbilda, träna och forma lärjungar och ledare. Vi vill fortsätta att utrusta församlingar och individer i Sverige för internationell missionstjänst. Vidare vill vi bidra till utvecklingen av växande församlingar och organisationer runtom i världen så att de kan komma i funktion i sin kontext. Lärjungaträning, teologisk träning och olika former av utbildning bidrar till att stärka vittnesbördet om Jesus i den här världen. Det är centralt för både oss och dem vi samarbetar med för att kunna agera och vara församling i en föränderlig värld. Det är avgörande för vittnesbördets möjligheter och förändringsförmågan i varje given kontext. Att träna inbegriper också att stödja arbetet med lokalt fungerande strukturer och organisation. Församlingsutveckling och organisationsutveckling är väsentligt för att skapa hållbarhet och långsiktighet. Bibeln ger flera exempel på vikten av både ledarskap och organisation för att kunna genomföra det uppdrag vi som världsvid kyrka anförtröts.

Tjäna

Lärjungaskap innebär att stå upp för människor vars värdighet och rättigheter kränks eller vars förutsättningar att leva ett värdigt liv hotas. I Lukas 4:18 proklamerar Jesus sitt uppdrag: ”att frambära ett glädjebud till de fattiga... att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren.”¹⁸ Att möta människors behov och ge dem stöd och redskap att förändra sin livssituation är en naturlig del av det kristna livet i Jesu efterföljd. Genom medmänsklig omsorg, påverkansarbete och samhällsutveckling vill vi tillsammans med våra samarbetspartner bidra till att återupprätta människor, förvandla samhällen och värna skapelsen.

Att möta människors behov och ge dem stöd och redskap att förändra sin livssituation är en naturlig del av det kristna livet i Jesu efterföljd. Genom medmänsklig omsorg, påverkansarbete och samhällsutveckling vill vi tillsammans med våra samarbetspartner bidra till att återupprätta människor, förvandla samhällen och värna skapelsen. ”Nådens år“ innebär ett tillstånd där relationer kalibreras om för att åter harmoniera med Guds ursprungstanke. Därför vill vi verka för fred och försoning mellan människor och en återupprättad skapelse. Historiskt har EFKs diakonala arbete till stor del fokuserat på undervisning och hälso-/sjukvård. Idag omfattar det även andra former av bistånd till enskilda och grupper utveckling, inklusive förändringar av orättfärdiga strukturer, samt insatser för att motverka och hantera klimatförändringar. Kyrkan har en profetisk uppgift att verka för Guds rike i den mänskliga gemenskapen här och nu. ”Vi bör därför dela Guds angelägenhet att rättvisa och försoning skall råda i hela det mänskliga samhället.” Genom att på olika sätt tjäna i samhället blir vittnesbördet synligt och trovärdigt.

Dessa tre grunddrag är beroende av varandra, samverkar och bär tillsammans den helhetssyn som präglar det bibliska vittnesbördet och Jesu tjänst.

Arbetets organisation och tematik

För att möta samtidens frågor som lyfts fram i omvärldsanalysen och bidra till att Guds rike bryter fram har vi valt att koncentrera EFKs gemensamma insatser inom fyra områden. Dessa fokusområden har tagits fram av ledningsgruppen för internationella programmet (LIP) och fastställts av EFKs styrelse. Vi tror att detta är områden där vi har en särskild kallelse och där vi byggt kompetens över tid. Det är en nödvändig fokusering då vi inte har förmåga eller resurser att göra allt.²⁰

De områden där vi idag valt att koncentrera våra insatser är:

- ◇ Församlingsbyggande
- ◇ Mot människohandel

◇ Barns rättigheter

◇ Hållbar försörjning

Det är inte täta skott mellan dessa områden utan de överlappar och bidrar till varandra. Områdena är heller inte statiska då de relaterar till en aktuell omvärldsanalys, med ett väsentligt undantag. Församlingsbyggande ser vi som grunden för vår kallelse och församlingen som en avgörande kraft för förändring av både individer, samhälle och skapelsen. De övriga områdena adresserar utmaningar som är betydande och påtagliga i de regioner där vi är engagerade och har samarbeten. Vi bygger tillsammans med våra lokala partner kompetens, som förutom att påverka lokalt, stärker oss som rörelse i Sverige och globalt. Metoder och angreppssätt skiljer sig mellan olika regioner och kontexter och ibland går våra insatser utanför våra fokusområden. På vissa platser kan arbetet behöva ställas om eller adressera en sakfråga som är trovärdighetsavgörande i den specifika kontexten, exempelvis flyktingfrågan, religionsfrihet, katastrofhjälp, eller hälso-/sjukvård. Då fokusområden i sig kan förändras hänvisar vi till den aktuella teologiska bearbetningen för detaljbeskrivningen av dessa fokusområden.²¹

I tillägg till det utåtriktade missionsarbete som beskrivs ovan har EFK också fortsatt en roll att motivera, stödja, utrusta och utbilda församlingar och enskilda i olika åldrar för internationell mission.

Med avstamp i vår teologiska grund, historia och omvärldsanalys, och med *grunda, träna och tjäna* som bärande element, koncentrerar vi vårt arbete genom de beskrivna fokusområdena. Denna fokusering baseras också på en bedömning av hur vi, tillsammans med våra samarbetspartner, bäst förvaltar våra resurser, personal, kompetens, erfarenheter och relationer.

Kännetecken och förhållningsätt

Minst lika viktigt som vad vi gör är hur vi gör det. Mission handlar om närvaro, relationer och ett levtt liv. Därför blir *hur* också ett vittnesbörd. Kulturella skillnader, beroendeförhållanden och

ekonomiska förutsättningar är några faktorer som påverkar relationerna i mission. Därför behöver vi förhållningssätt och principer att luta oss mot. Mot bakgrund av vår teologiska grund, identitet och omvärldsanalys beskrivs här några förhållningssätt som vi vill ska präglade EFKs mission och vara identitetsbärande kännetecken. De ligger också nära de internationella missionsnätverk som EFK i huvudsak relaterar till. Vi önskar att dessa förhållningssätt ska skapa så goda förutsättningar som möjligt för ömsesidighet och ödmjukt syskonskap i vår mission.

Pionjäranda och gränsöverskridande

Grunden till överlåtelsen att vara pionjär är att Gud i Kristus har rivit murar (Ef 2:13-19) och inbjuder alla människor till sig (Apg 10:34-36). I lydnad och trohet mot evangeliet vill vi fortsätta korsa geografiska och kulturella gränser, ta initiativ till pionjärarybete och grunda nya församlingar. Pionjärt kan också betyda att använda nya metoder och uttryck för att gestalta evangeliet.

Den pionjära inriktningen i missionsarbetet har varit en historiskt viktig del av EFKs självförståelse och identitet. För oss innebär denna identitet att vi är villiga att lägga resurser på att söka vägar framåt för evangeliets spridning och etablering, även i sammanhang där givna metoder, formuleringar eller tillvägagångssätt saknas. I detta vill vi kroka arm med syskon från hela världen – pionjär är inte synonymt med att gå ensam. Vi tror på pionjära initiativ i partnerskap och samarbete med hela vårt omfattande nätverk av kyrkor och organisationer, men vill inte begränsa den Helige Andes vägledning.

Partnerskap och samverkan

Utifrån Jesu ord om enhetens betydelse för vittnesmålet utåt (Joh 17:20-23) kan vi dra slutsatsen att enheten i sig är någonting att sträva efter. Vi kan även se direkta positiva effekter av enhet och samverkan i Kristi kropp, till exempel gott förvaltarenskap genom samordning av resurser, nätverkande som hjälper oss att nå längre tillsammans med andra, eller att ta del av missionsinsatser och viktiga impulser till

församlingsrörelsen i Sverige.

Vi betonar samverkan i mission både genom att bygga och vårda långvariga relationer med samarbetskyrkor och partnerorganisationer, och genom att initiera nya former för samverkan, inte minst med nyare missionsaktörer.

Vi strävar efter jämlikhet och ömsesidighet i våra relationer. Detta innebär att vi behandlar varandra som jämlikar mellan EFK och våra partner, mellan missionärer och nationella medarbetare, mellan män och kvinnor, oberoende av status, roller, etnicitet och funktion. Vi eftersträvar fred och försoning mellan människor, och att marginaliserade grupper så väl som väletablerade ska ha utrymme och möjlighet att bidra i Guds mission. Likt Jesus vill vi särskilt stå på den svages sida och bidra till att stärka dennes röst.

Helhetssyn

Uppdraget gäller hela evangeliet till hela människan över hela världen. Vi tror att evangeliet svarar på människans alla olika behov, samt att Guds frälsningsplan omfattar skapelsen i sin helhet. Vi tror på motsvarande sätt att människor tar del av de goda nyheterna om Guds rike både genom kyrkans ord och kyrkans handlingar. Förkunnelsen med ord och förkunnelsen genom handling för social rättvisa är likvärdiga och kompletterande uttryck för evangeliets fullhet. Olika situationer kan kräva olika betoning; ibland är bibelöversättning på det egna språket det som behövs, en annan gång kunskap genom utbildning, eller läkarvård, eller tillgång till rent vatten. Eftersom behoven ser olika ut runtom i världen sänder vi människor med olika kompetenser till olika uppdrag för att fler ska få ta del av Guds upprättelse.

Rättighetsbaserat arbetssätt

Ett rättighetsbaserat arbetssätt utgår från varje individs okränkbara värde och värdighet. Alla människor är lika inför Gud, skapade till Guds avbild till frihet och gemenskap, med både rättigheter, skyldigheter och ansvar, och med makt över sitt eget liv. När vi tar emot Jesus ger han oss rätten att kallas Guds barn (Joh 1:12). Bibeln talar också om auktoriteter och makthavare,

som ytterst har fått sin makt från Gud. De har ett ansvar både gentemot Gud och gentemot de människor som de har makt över.

Med ovanstående människosyn behöver missionsinsatser mejslas fram i samspel med det lokala sammanhanget. Viktiga dimensioner av ett rättighetsbaserat arbetssätt inkluderar deltagande, icke-diskriminering, transparens och ansvarsutkrävande/ansvarstagande. Det innebär att lyssna in människors egna perspektiv och prioriteringar, att behandla alla lika, att vara öppen och förebygga korruption, samt att stå på den svages sida gentemot makthavare.

Vi vill vara en rörelse som söker sig till dem som andra blundar för och som inte anses prioriterade. Dessa människor och sammanhang skulle kunna beskrivas som minst sedda, minst nådda. Det kan handla om både geografiska områden och ignorerade grupper. Vi vill stå upp för deras mänskliga rättigheter, inklusive rättigheten att få höra evangeliet. Jesus levde inte sitt liv i maktens centrum (Jerusalem) utan sökte sig till marginalerna för att möta behövande människor och vittna om Guds rike. Jesus beskriver Fadern som den som lämnar de 99 fåren för att finna det enda förlorade (Matt 18:12-14). Vi vill ha samma riktning som Jesus.

Kulturförståelse och Kontextualisering

I gränsöverskridande arbete är kulturmötet centralt. Kultur är en grupps förståelse av världen uttryckt i beteenden, värderingar och världsbild. Ingen kultur är överlägsen – alla kulturer innehåller både goda och av synden besmittade drag.²² Om vi ska möta människor med hela evangeliet behöver vi möta människor där de är och förstå både vår egen och deras kultur. Att förstå och anpassa sig till kulturen är en del av inkarnationen (Fil 2:5-7) som gör evangeliet synligt och begripligt i världen. Förståelse av värderingar och sedvänjor kan vara avgörande för en insats förmåga att skapa den förändring som vi och vår samarbetspartner eftersträvar. Det innebär också att evangelisation och förkunnelse får olika former utifrån det kulturella sammanhanget. Kulturförståelse ska inte ses som ett nödvändigt ont. Det utgör grunden för förmågan att

förtroendefullt arbeta tillsammans, ger oss en större bild och lär båda parter någonting om Gud och hans rikedom. En god kulturförståelse kräver tid, relationer, självreflektion, teologisk reflektion och grundläggande kunskaper om den aktuella kontexten, inklusive språk. Det är ett ständigt pågående arbete då kulturer inte heller är statiska. Kompetens inom detta område är värdefull för såväl organisationen som för församlingar, och rörelsen som helhet.

I relation till kulturförståelse behöver vi samtidigt vara vaksamma över att behålla vår integritet som Jesu efterföljare. Vår förståelse av vad det innebär att vara kyrka behöver präglas av bibelordet, Andens ledning och teologisk reflektion. Detta kan innebära att vi behöver våga pröva våra uppfattningar om hur kristen tro tar sig uttryck, för att med större klarhet kunna urskilja Guds verk i våra egna och andra människors liv. Som missionsrörelse behöver vi orka leva i ett motkulturens spänningsfält, där vi gör vårt bästa för att hindra sekularisering, nationalism och annat som drar oss bort från evangeliets integritet från att sätta avtryck på vår teologi och vårt gemensamma missionsarbete.

Sändande

När världen präglas av polarisering, stärkta gränser, begränsad rörelsefrihet och nationalistiska intressen är det än viktigare att fortsätta bygga relationer och samarbeten internationellt – i Kristi kropp tillhör vi varandra. Vi lär av varandra, utbyter erfarenheter, delar tron och bygger tillsammans ett ömsesidigt syskonskap som vittnar om och utbreder Guds rike. Vi sänder människor för att Gud i sin vishet sänder människor för sitt namns skull. Grunden är Guds egen sändning utifrån Johannes 20:21 – att vi är sända med samma sändning som Sonen är sänd av Fadern till världen – för världens frälsning.

Att möjliggöra sändandet är en gemensam angelägenhet för rörelsens församlingar och våra partner. Vår erfarenhet är att trofast sändande och närvaro bland våra partnerorganisationer medför ökat ömsesidigt förtroende och den typ av transparens som kommer av relationellt samarbete. Arbetet bär bättre frukt när vi gör

det i nära partnerskap som inte bara omfattar ekonomiska resurser utan också människor som ser, uppmuntrar och bidrar med kompetens. Ömsesidig omsorg som föder långsiktighet och uthållighet är viktigare än att tidseffektivt och transaktionellt förmedla ekonomiska projektbidrag i utbyte mot rapporter. Vi behöver relatera till den världsvida kyrkan, och den världsvida kyrkan behöver relatera till oss. I det perspektivet blir det då också viktigt att vara en mottagare. Vi tillhör varandra och den tillhörigheten innebär sändande för hela den världsvida kyrkan.

Avslutning

Grunddokumentet för Evangeliska Frikyrkans internationella arbete tar sitt avstamp i Guds mission. Utifrån vår teologiska förståelse, vår historia och våra erfarenheter, har arbetssätt och principer växt fram i samarbete och samtal med samarbetspartner, kyrkor och missionsnätverk. I mötet med den värld vi lever i formas uttrycken och det faktiska arbetet. Våra insatser och de värderingar och förhållningsätt som vi har, definierar vår roll i Guds mission. Det är dock inte en roll som är statisk, den utvecklas ständigt i mötet med den globala kyrkan och dess förändringar. Över tid har både *hur* och *vad* vi gör i mission förändrats. Tydligt är att vi är en medaktör, där vi tillsammans med andra hittar de vägar som vi ska gå. De värderingar vi bär gör att samarbete och ömsesidighet blir centralt.

Det innebär inte en passiv roll men kännetecknas av en förståelse att vi har olika bidrag att ge.

Vidare tror vi att vi tillsammans med andra bäst urskiljer Guds röst. Utifrån vårt arbete har vi långa och djupgående relationer både i enskilda länder och globalt. En del av att vara en medaktör är att på olika sätt koppla samman människor, kyrkor och organisationer. Det kan bli ett avgörande bidrag för enskilda partner och sammanhang, inte minst när det gäller nya initiativ. Utifrån våra resurser, gåvor och erfarenheter kan vi på olika sätt vara en möjliggörare. Genom att sända människor, stödja nyckelpersoner, bistå i förbön och synliggöra situationer, för att nämna

några aspekter, kan vi påtagligt göra skillnad. Vi kan vara en röst utifrån som kan stödja ett lokalt ledarskap inför nya utmaningar. Genom att sända människor kan vi bli en brygga mellan olika kulturer. I relationer och nätverk kan nya initiativ för Guds rike födas. Tillsammans med andra behöver vi se områden som inte berörts av evangeliet i dess fullhet. Nyckelordet för missionsarbete i vår tid är *tillsammans*. Därför är även mottagande och att skapa förutsättningar för andras initiativ i Sverige en trovärdighetsfråga. Vi tror att vår egen erfarenhet som sändare kan hjälpa missionsorganisationer, samarbetspartner och kyrkor att få en plattform som även påverkar Sverige.

I det här dokumentet har vi beskrivit vår teologiska grund, vår historia, vår omvärld, vårt arbete och vår roll. Allt detta hänger ihop; vi är en del av Guds mission, vi är en del av en brusten värld, vi är en del av den globala kyrkan och det är tillsammans som församlings- och missionsrörelse som vi fullgör uppdraget, missionen.

Vår väg är fortfarande att på olika sätt fullfölja uppdraget att göra alla folk till lärjungar. Genom ett troget vittnesbörd som berör hela människans situation, med kännetecken och förhållningsätt som avspeglar Guds rike. Grunddokumentet formar en utgångspunkt för vårt gemensamma arbete och ger en riktning för både strategi och samarbete.

Fotnoter

1. Revideringen av grunddokumentet har initierats av styrelsen, bearbetningens start bekräftades av kongressen 2022. Revideringen har letts av en redaktörsgrupp bestående av Daniel Råsberg, Andreas Dagerås, Lara Roswall och Stefan Östman. Revideringen har löpande diskuterats med styrelsen och ledningsgruppen för det internationella programmet. Under februari 2024 fick församlingsrörelsen tillgång till förslaget för att ge synpunkter i digitala samlingar och via e-post. Det dokument som föreligger är det dokument som antogs med korrigeringar och föreslagna ändring vid kongressen 25 maj 2024.
2. Evangeliska Frikyrkans tro och självförståelse (2020)
3. Dokumentet har i långa stycken bärlighet även på den lokala församlingens arbete i Sverige, och kan vara en god hjälp i förståelsen av mission i stort.
4. Begreppet diakoni definierar vi på följande sätt: ”Diakoni är medmänsklig omsorg grundad i Kristi kärlek, uttryckt i kyrkans liv och vill genom barmhärtighet, respekt och solidaritet möta människan och hennes utsatthet.” DIAKONI MER ÄN ORD En introduktion till kyrkornas sociala arbete (SKR 2014). I föreliggande dokument inbegriper det även samhällsutveckling.
5. Nybygget Kristen samverkans konstituerande årsmötes protokoll och förarbeten
6. Uttrycket ”Syd” används i dag allt oftare som samlande begrepp för de länder som helt eller delvis befinner sig utanför den globala ekonomi som i huvudsak består av de gamla industriländerna samt ytterligare ett antal länder, främst i Asien och Latinamerika, som i kontrast samlas under begreppet ”Nord”. Termerna Syd och Nord är alltså inte strikt geografiska utan anger snarare ett förhållande till världsekonomin. De tillämpas även i relationen mellan traditionellt utsändande respektive mottagande missionsländer.
7. EIU Democracy Index 2023 40 % of the world’s population live under Authoritarian rule. <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2023/>
8. The World Bank <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview> (20240301)
9. The World Bank <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview>
10. The World Bank <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview>
11. UNDP, Human Development Report (2021-22) (2022); World Bank Poverty and Inequality Platform (2023)
12. <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/> (hämtad 20240304)
13. International Labor Organization et al. Global Estimates of Modern Slavery sid 1-4 (2021)
14. World Christian Encyclopedia (2020) Procenten kristna globalt är konstant men var de finns har förändrats - 77% av alla evangelikala kristna finns i Syd
15. World Christian Encyclopedia (2020) red Gina Zurlo
16. Baslinjestudie kyrkan och vår mission, rapport till Evangeliska Frikyrkan av Maria Karlsson (2022)
17. Evangeliska Frikyrkans tro och självförståelse (2020), sid 9 beskrivs detta under rubriken baptistisk
18. Lausannedeklarationen
19. Luk 4:18
20. Lausannedeklarationen
21. För en längre beskrivning och teologisk bearbetning se efk.se/fokusomraden
22. Se efk.se/fokusomraden
23. Lausannedeklarationen punkt 10

**”Växande församlingar förmedlar
hela evangeliet till hela människan
över hela världen.”**

**EVANGELISKA
FRIKYRKAN**